

Spis treści

Wprowadzenie	XI
Wykaz skrótów	XV
Literatura	XIX

Część I.

Zasady odpowiedzialności władz publicznych w prawie porównawczym

Rozdział I. Geneza i zarys ewolucji odpowiedzialności państwa	1
Rozdział II. Odpowiedzialność państwa w systemie publicznoprawnym – prawo francuskie	7
§ 1. Uwagi wprowadzające	7
§ 2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy odpowiedzialności według prawa administracyjnego	11
§ 3. Zakres stosowania prawa cywilnego i właściwości sądów cywilnych	14
§ 4. Przesłanki wspólne roszczenia odszkodowawczego	18
§ 5. Odpowiedzialność państwa za winę (<i>faute de service</i>)	20
I. Zasady odpowiedzialności za <i>faute de service</i>	20
II. Wina osobista funkcjonariusza	29
III. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone bezprawnym działaniem wymiaru sprawiedliwości	31
§ 6. Odpowiedzialność niezależna od winy	37
I. Odpowiedzialność na zasadzie ryzyka	37
II. Odpowiedzialność na zasadzie równości obywateli wobec ciężarów publicznych	41
§ 7. Odpowiedzialność typu gwarancyjnego	47
§ 8. Uwagi końcowe	50
Rozdział III. Odpowiedzialność państwa na podstawie norm szczególnych prawa cywilnego	54
§ 1. Prawo niemieckie	54
I. Odpowiedzialność państwa na podstawie art. 839 BGB w zw. z art. 34 Konstytucji RFN (<i>Amtshaftung</i>)	54

II. Odpowiedzialność niezależna od winy.....	70
III. Reforma prawa niemieckiego dotyczącego odpowiedzialności państwa.....	74
§ 2. Prawo austriackie.....	76
§ 3. Prawo słowackie i czeskie.....	78
Rodział IV. Odpowiedzialność państwa na podstawie zasad ogólnych prawa cywilnego	80
§ 1. Prawo angielskie	80
I. Odpowiedzialność Korony	80
II. Odpowiedzialność innych podmiotów władzy publicznej	83
III. Przegląd podstaw odpowiedzialności władzy publicznej według zasad <i>common law</i>	86
1. Odpowiedzialność na podstawie deliktu <i>negligence</i>	87
2. Odpowiedzialność na podstawie deliktu <i>breach of statutory duty</i>	96
3. Delikt <i>misfeasance in public office</i>	98
IV. Odpowiedzialność władz publicznych na podstawie Human Rights Act (1998).....	100
V. Uwagi końcowe.....	103
§ 2. Prawo amerykańskie.....	105
I. Ustawa o federalnych roszczeniach deliktowych z 1946 r. ..	106
II. Prawodawstwa stanowe.....	109
III. Odpowiedzialność na podstawie § 1983 ustawy o prawach obywatelskich (<i>Civil Rights Act</i>).....	111
IV. Zasada precedensu <i>Bivens</i>	115
§ 3. Prawo belgijskie	117
Rodział V. Wnioski prawoporównawcze i podsumowujące ..	124
Cześć II.	
Przemiany w podstawach odpowiedzialności władzy publicznej w prawie polskim	
Rodział I. Ewolucja konstrukcji odpowiedzialności państwa w prawie polskim	143
§ 1. Prawo polskie w okresie 1918–1956.....	143
§ 2. Ustawa z 15.11.1956 r.	150
§ 3. Zasady odpowiedzialności według Kodeksu cywilnego do wejścia w życie Konstytucji z 1997 r.	154
Rodział II. Konstytucjonalizacja prawa podmiotowego do odszkodowania	167
§ 1. Geneza art. 77 Konstytucji RP.....	167

§ 2. Treść i funkcje konstytucyjnego prawa do odszkodowania...	170
I. Treść normatywna art. 77 ust. 1 Konstytucji RP.....	170
II. Art. 77 ust. 1 jako źródło podmiotowego prawa do odszkodowania za niezgodne z prawem działanie władzy publicznej	175
III. Art. 77 ust. 1 jako gwarancja legalizmu działania władzy publicznej	181
§ 3. Skutki konstytucjonalizacji prawa do odszkodowania – problem bezpośredniego stosowania art. 77 ust. 1 Konstytucji RP	182
§ 4. Konsekwencje wyroku TK w sprawie SK 18/00 dla wykładni przepisów obowiązujących w dniu wejścia w życie Konstytucji.....	199
§ 5. Konstytucyjne prawo do odszkodowania a konstytucyjne prawo do sądu	207
§ 6. Podsumowanie	211
Rozdział III. Podstawy odpowiedzialności za wykonywanie władzy publicznej w świetle Kodeksu cywilnego	213
§ 1. „Niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej” jako czyn niedozwolony	214
§ 2. Zasada ryzyka jako podstawa ogólna odpowiedzialności za wykonywanie władzy publicznej	216
§ 3. Zasada słuszności jako podstawa odpowiedzialności za zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej	220
§ 4. Podstawa odpowiedzialności za naruszenie prawa wspólnotowego	224
§ 5. Podstawy odpowiedzialności Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów publiczno-prawnych za czynności niewładcze	227
Część III.	
Wykonywanie władzy publicznej – zakres podmiotowy odpowiedzialności	
Rozdział I. Wykonywanie władzy publicznej.....	231
§ 1. Uwagi wprowadzające	231
§ 2. Kontekst historycznoprawny	233
§ 3. Znaczenie i natura pojęcia władzy publicznej w prawie administracyjnym, systemie prawnym Rady Europy oraz prawie wspólnotowym.....	236
§ 4. „Wykonywanie władzy publicznej” w świetle Kodeksu cywilnego – ujęcie funkcjonalne	242
§ 5. Czynności niewładcze.....	254

Rozdział II. Odpowiedzialność za wykonywanie zadań z zakresu władzy publicznej zleconych innym podmiotom.....	258
§ 1. Wykonywanie władzy publicznej a zadania publiczne	258
§ 2. Wykonywanie władzy publicznej na mocy porozumienia – art. 417 § 2 KC.....	264
§ 3. Odpowiedzialność solidarna za wykonywanie zadań zleconych podmiotom niepublicznym	270
Rozdział III. Wykonywanie władzy publicznej przy usługach i czynnościach szczególnego rodzaju.....	275
§ 1. Ochrona zdrowia.....	275
I. Uwagi wstępne.....	275
II. Przymus leczenia i innych zabiegów medycznych.....	276
III. Odpowiedzialność organizatorów świadczeń zdrowotnych – uwagi ogólne	278
IV. Zakres odpowiedzialności NFZ i Skarbu Państwa.....	282
V. Odpowiedzialność jednostek samorządu terytorialnego..	289
VI. Odpowiedzialność publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	291
1. Ustalenie zasady ogólnej.....	291
2. Odpowiedzialność zakładów leczniczych za odmowę udzielenia świadczenia	297
VII. Uwagi końcowe.....	301
§ 2. Usługi edukacyjne i oświatowe.....	302
§ 3. Czynności notariusza	306
Rozdział IV. Uwagi końcowe	313

Część IV.

Bezprawność przy wykonywaniu władzy publicznej

Rozdział I. Bezprawność cywilna jako przesłanka odpowiedzialności za wykonywanie władzy publicznej na podstawie art. 417 § 1 KC.....	315
§ 1. Uwagi wprowadzające	315
§ 2. Niezgodność z prawem w ujęciu ścisłym	319
§ 3. Niezgodność z prawem w ujęciu szerokim – bezprawność..	320
§ 4. Bezprawność zaniechania	335
§ 5. Podsumowanie	341
Rozdział II. Bezprawność judykacyjna	342
§ 1. Uwagi wprowadzające	342
§ 2. Postępowania prejudycjalne stwierdzające niezgodność z prawem prawomocnych orzeczeń	344
I. Postępowania prejudycjalne dotyczące prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych.....	346

II. Stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń sądów administracyjnych.....	351
§ 3. Postępowania prejudycjalne dotyczące ostatecznych decyzji	352
I. Przedmiot prejudykatu	352
II. Rodzaje postępowań stwierdzających niezgodność z prawem ostatecznej decyzji	354
§ 4. Postępowanie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka.....	359
§ 5. Problem odpowiedzialności za nieprawomocne orzeczenia i nieostateczne decyzje	361
§ 6. Bezprawność bezczynności judykacyjnej.....	369
I. Uwagi ogólne	369
II. Bezprawność niewydania orzeczenia	370
III. Bzprawność niewydania decyzji	374
Rozdział III. Bezprawność normatywna.....	376
§ 1. Uwagi wprowadzające i terminologiczne	376
§ 2. Postępowania prejudycjalne stwierdzające niezgodność z prawem aktu normatywnego.....	379
I. Niezgodność z prawem aktów prawa powszechnie obowiązującego i aktów prawa miejscowego	379
II. Niezgodność z prawem aktów normatywnych jako źródło wadliwości prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji	383
III. Stwierdzenie niezgodności krajowego aktu normatywnego z prawem wspólnotowym.....	386
§ 3. Zakres czasowy i przedmiotowy niezgodności z prawem aktu normatywnego.....	390
I. Skutki orzeczeń TK o niekonstytucyjności aktu normatywnego.....	391
II. Koncepcja bezprawności względnej a niezgodność z prawem aktu normatywnego	397
§ 4. Bezprawność zaniechania wydania aktu normatywnego	402
I. Pojęcie zaniechania normatywnego	402
II. Obowiązek wydania aktu normatywnego	405
§ 5. Uwagi końcowe	409

Część V.

Pozostałe zagadnienia odpowiedzialności za wykonywanie władzy publicznej

Rozdział I. Wyrządzenie szkody przy wykonywaniu władzy publicznej	411
--	------------

Rozdział II. Szkoda i odszkodowanie.....	415
Rozdział III. Związek przyczynowy.....	423
§ 1. Związek przyczynowy przy bezprawności judykacyjnej.....	423
§ 2. Związek przyczynowy przy bezprawności normatywnej	425
Rozdział IV. Podmioty uprawnione do występowania z roszczeniami odszkodowawczymi – wybrane problemy	429
Rozdział V. Zagadnienia podstawowe reprezentacji procesowej.....	431
Część VI.	
Podstawy odpowiedzialności władzy publicznej w niektórych przepisach odrębnych	
Rozdział I. Uwagi wprowadzające	435
Rozdział II. Podstawy odpowiedzialności komornika.....	439
§ 1. Status komornika jako organu egzekucyjnego i jako funkcjonariusza publicznego	439
§ 2. Wykonywanie władzy przez komornika.....	442
§ 3. Reżim odpowiedzialności za czynności komornika w związku z wejściem w życie art. 77 ust. 1 Konstytucji RP oraz uchynieniem art. 769 KPC w wyr. TK SK 26/03.....	443
§ 4. Reżim odpowiedzialności za czynności komornika w aktualnym stanie prawnym (od 13.11.2004 r.).....	453
§ 5. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za czynności komornika	455
§ 6. Ocena regulacji i uwagi <i>de lege ferenda</i>	461
Rozdział III. Odpowiedzialność za decyzje podatkowe na podstawie art. 260–261 Ordynacji podatkowej	464
Rozdział IV. Odpowiedzialność za orzeczenia w postępowaniu karnym.....	466
Refleksje końcowe	469
Indeks rzeczowy	475